

ÜZEMI DOKUMENTÁCIÓS KIÁLLÍTÁSOK RENDEZÉSÉRŐL

Hegyi Nándor

A kiállítás mint a szemléltető propaganda eszköze ma már az újonnan alakuló műszaki tájékoztatási és propaganda irodák hivatali feladatává vált. Ezért ismertetjük eddigi Csepel Autógyár-i gyakorlatunkat azzal a szerény igénnyel, hogy bátorságot öntsünk azokba, akik megtorpannak az új feladat előtt.

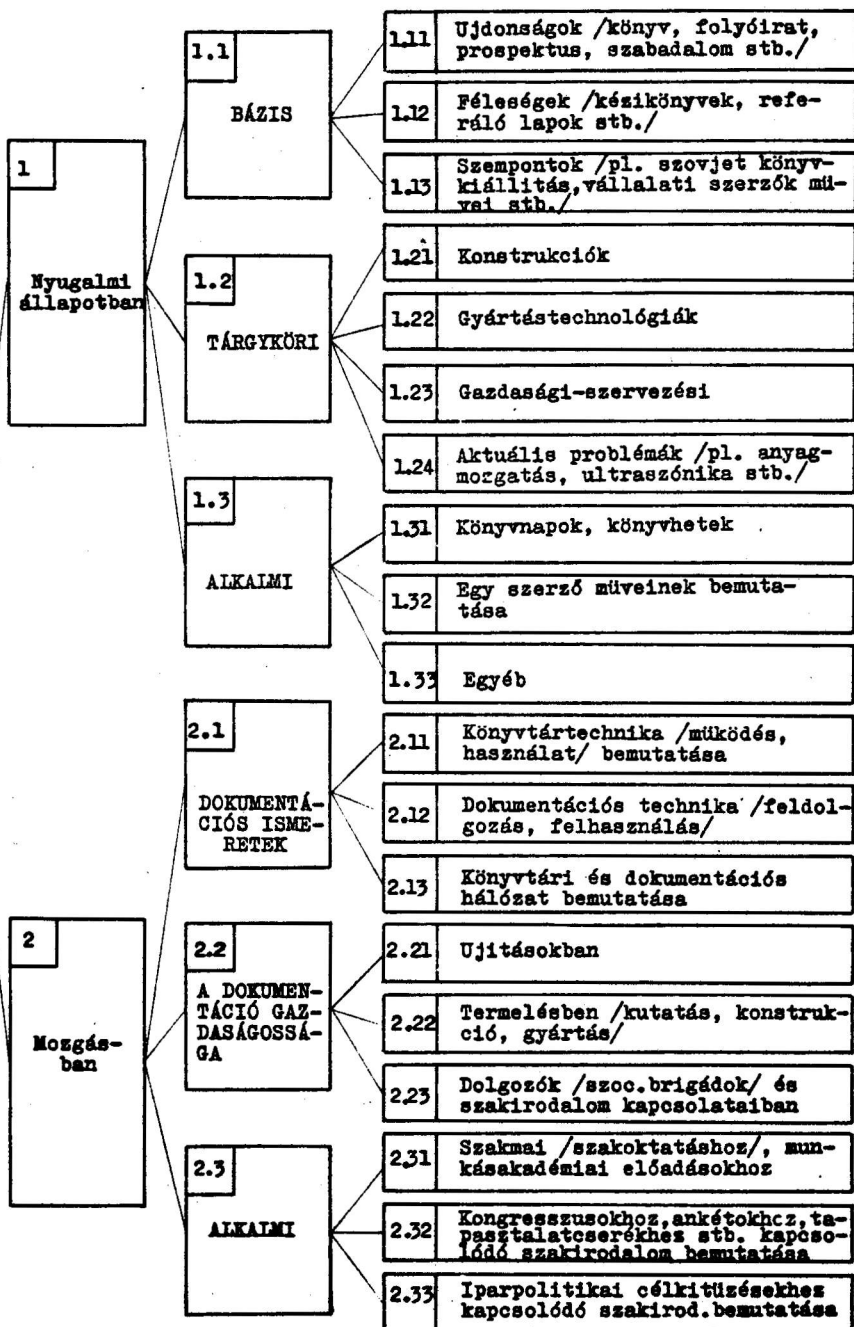
A tárgyalásban mindig esetenkénti dokumentációs kiállításra gondolunk, nem érintve a műszaki könyvtárak vagy műszaki tájékoztató és propaganda irodák /továbbiakban: dokumentációs részleg/ állandó jellegű, beszerzéseiket ismertető, periodikusan cserélendő bemutató tárlóit.

A dokumentációs kiállítások célja

A kiállítások különböző céljait a következőkben fogalmazhatjuk meg: 1. a legszélesebb szakirodalmi bázis megismertetése; 2. a szakirodalom iránti igény felkeltése; 3. a szakirodalomban való tájékozódás megkönnyítése; 4. a szakirodalom gazdasági kihatásainak megismertetése mind a népgazdaságra, mind a felhasználóra; 5. a korszerű technikai és a világ színvonal megismertetése, és az arra való törekvés ébrentartása; 6. társadalmi, politikai és gazdasági céljaink betöltéséhez való alkalmasságra nevelés; 7. népgazdasági terveink megvalósításának elősegítése; 8. speciális vállalati kérdések megoldásának segítése; 9. a szakirodalmi munkásság iránti kedv felkeltése.

A kiállítás típusa

Amikor a kiállítások sokrétű célját megfelelő érdemi sorrendbe rendeztük, bizonyos típusok alakultak ki, amelyek témaválasztást, a kiállítások megtartási idejét és sorrendjét megkönnyítették. A meglehetősen önkényes, a gyakorlatban eredményesen, de mindig dialektikusan alkalmazott tipizálást a táblázatban vizsgáljuk.

Természetesen a séma merev alkalmazása helytelen lenne, különösen kis üzemeknél, ahol egyik-másik téma nem ad egy önálló kiállításra elegendő anyagot. Kis és nagy üzemben egyaránt a kombinációs lehetőséggel lehet élni és legfeljebb a kiállítás keretein belül csoportokba tömöríteni azt, ami zárt, önálló, körülhatárolható. Mindenesetre a csoportok és az egész értelmes összefüggéseire vigyázni kell. Szükséges esetet említve, pl. nem ajánlatos egy konkrét témában /pl. védőgázos hegesztés/ elhangzott előadáshoz csak módszertani kiállítást rendezni, mivel természetesen ide a téma szakirodalmára kíváncsok elsősorban. De lehet pl. a műszaki könyvnapok alkalmával olyan kiállítást rendezni, amelynek egyik része a könyvnap újdonságait mutatja be, a másik része pedig az egyik kiállított könyv gazdasági kihatását mutatja be. A variánsok sokfélesége kínálkozik, mindenesetre arra vigyázzunk, hogy a heterogen elemek vegyítése ne zavarja a cél, a téma, és a kiállítás összhangját, összességét.

A felállított séma mindig jó gondolatébresztő volt akkor, amikor dönteni kellett: "Mit is csináljunk?" De mielőtt elérkeztünk a téma megválasztásához, döntünk abban a kérdésben, hogy mikor és milyen időközönként rendezünk kiállítást.

Időpont kiválasztása

Feltételezzük, hogy minden dokumentációs részleg éves tervek alapján dolgozik, így a kérdés tulajdonképpen már a tervek készítésénél elődlt. Az éves tervek összeállításánál azonban csak időszakokra és ne határozott napokra tervezzünk, mert vállalatunk más részlegeinek rendezvényeivel való egyeztetése során kiderülhet, hogy párhuzamok keletkeznek, amelyek kiállításunk látogatottságát és ezzel hatását is csökkentik. Az éves tervben tehát csak azt döntjük el, hány kiállítást rendezünk. Évenként négy-nél többet /függetlenül az állandóan kiállított, cserélődő anyagu tárlóktól/ a vállalat rendezvényei sorába nem ajánlatos, de nem is lehet beiktatni. /A Csepel Autógyárban évi 3 kiállítást terveztünk/. Egyidejűleg határozzuk meg a körülbelüli időpontokat is. Legalkalmasabbaknak a január eleje, április vége és a szeptember eleje látszanak. Január elején az emberek és egyetülések új programokkal, tervekkel indulnak az évrnek, amelyek sorában szakirodalmi kombinációk, elhatározások is vannak. A kiállítás adta impressziók jó hatással vannak ezeknek a terveknek, elhatározásoknak kialakítására. Április végén, az első negyedév lezárása után, a télből való felmelegedés, a hosszabbodó napok, ennek folytán a kedélyállapotokban észrevehető javulás, a nyári szabadságolások előtti időpont, alkalmas a kiállítások látogatásának biztosítására. Szeptember elején az oktatások megkezdése, az utolsó negyedév termelési munkáinak előkészítése, a szabadságolások befejezése megint jó tápot nyújt a zárt rendezvények megtartásának. A határozott időpontot azonban vállalatunk politikai, gazdasági, mozgalmi és társadalmi szerveinek /Pártbizottság, Szakszervezet, KISZ, MTESZ, GTE, Művelődési Ház /vagy kultúrthozon/ különböző szakkörök, vállalatvezetőség, ujtási megbízott stb., stb./ rendezvéynaptáiraival egyeztessük. Kiállításokat 10-14 napnál hosszabb időre ne tervezzünk, mert azt egyrészt a kiállítás állaga megcsínyli, de tovább az érdeklődés sem fokozható.

Elhelyett inkább a koncentrált látogatások megszervezésére törekedjünk.

Az időpont megválasztásában sem lehetünk merevek, hiszen adódik olyan, esetleg más szervek által kezdeményezett rendezvény, amely éppen alkalmas arra, hogy hozzákapcsolódjunk kiállításunkkal.

A témaválasztás

A témaválasztásnál az irányelv az aktualitás maximális megközelítése legyen. Ha feladatainkat népgazdaságunk és vállalatunk összefüggéseiben látjuk, akkor a témaválasztás könnyű. Első lépésként a típust kell meghatározni. Hogy miből tevődik össze egy-egy típus aktualitása, ahhoz egy pár példát adunk a séma alapján.

- a/ Ha vállalatunk vagy dokumentációs részlegünk új létesítmény, akkor az 1.11, 1.2 és 2.1,
- b/ ha vállalatunk új feladatokat, új profilt kap, akkor az 1.2 és 2.3,
- c/ ha még nem rendeztünk kiállítást, akkor az 1.1, 2.1,
- d/ ha csökken vagy nem elég erős az olvasó forgalmunk, vagy alacsony a tájékoztatási igény, akkor a 2.2 és 1.1,
- e/ új dokumentációs szolgálat bevezetésekor ennek ismertetése végett a 2.1,
- f/ oktatási év beindulásakor az 2.31 és 1.12,
- g/ vállalati súlyponti kérdések megoldása esetén, azok természetétől függően 1.23.3, 1.24 és 2.22,
- h/ országos rendezvényekhez kapcsolódva az 1.3, 2.32, 1.13, 2.33 látszanak a legkedvezőbb beindulásnak.

Sorolhatnánk tovább, de a lehetőségek és típuskapcsolódások maguktól kínálkoznak még úgy is, hogy az aktualitást magunk indikáljuk.

A konkrét téma kiválasztását a típus már részben meghatározza. A téma egyben a tartalmat, de a címet is megadja. Ne ragaszkodjunk mereven a címhez, amelyet csak az anyag összegyűjtése, a magyarázó szöveg összeállítása, /a később említésre kerülő/ forráskönyv elkészülése után tudunk pontosan definiálni és ha kell, megváltoztatni.

A sémát követve, az alszámokon belül az alábbi témalehetőségek kínálkoznak:

1.11

"Új szakkönyvek a műszaki könyvtárban"
"Prospektusaink 50 országból"

1.12

"A kézikönyv-szerszám"

"Referálólapok, mint tájékoztatásunk alapjai"

1.13

"Baráti országok szakkönyvei"

"Vállalatunk dolgozóinak szakirodalmi munkássága"

1.21

"Alumínium szerkezetek szakirodalma"

"Célgépkocsi prospektus kiállítás"

1.22

"Az infravörös technika a szakirodalomban"

"A Mitrofanov — csoportos megmunkálás szakkönyvei"

1.23

"Az üzemszervezés vállalati kiadványokban"

"Műanyagfelhasználás gazdaságossága"

1.24

"A furási-dörzsölési megmunkálás korszerűsítése"

"A robbantásos alakítás szakirodalma"

1.31

"A műszaki könyv útja a felszabadulástól napjainkig"

/Műszaki könyvnapok alkalmával/

"Rendezzünk be otthon is szakkönyvtárat" /Könyvhétre/

1.32

"Bánki Donát életműve"

2.11

"Műszaki könyvtárunk katalógusai"

"Hogyan és mit olvassunk?"

2.12

"Dokumentációs osztályunk tájékoztatási rendszere"

"Hogyan kaphatunk szakirodalmi tájékoztatást"

2.13

"Az Országos Műszaki Könyvtár anyaga a miénk is"

/Az OMKDK munkájának, kiadványainak ismertetése/

"Az OSZK Könyvtárközi kölcsönzése"

2.21

"Szakirodalom ujitási feladattervünkhöz"

"Az ujitás és a szakirodalom"

2.22

"A korszerű raktározás megvalósítása a műszaki tájékoztatás segítségével"

"A szakirodalom hatása a műanyagok alkalmazására"

2.23

"A szakirodalom és az életszínvonal"

"A Kerpely Antal szocialista brigád ujitási szakirodalomból"

2.31

"Motorszerelés szakirodalma"

"A világűr meghódítása"

"Hegesztés szakirodalma"

2.32

"A VIII. Kongresszus és a műszaki fejlesztés"

"Hegesztési konferenciához szakirodalom"

2.33

"Az iparfejlesztés és műszaki fejlesztés"

"Az üzemszervezés irodalma".

A témaválasztás mozzanatait egy konkrét esettel érzékeltetem:

Műszaki propaganda tervünk pontjai között "a szakirodalom használata gazdasági eredményességének megismertetése" szerepel. Igen hatásos ezt kiállítás formájában is nyilvánosságra hozni. Ez esetben a kiállítás-típusok közül a sémában a 2.2 felel meg céljainknak. Ezen belül az ujitás és a szakirodalom kapcsolatában /2.21/ mutatható ki közvetlenül a népgazdasági eredmény vállalatunk és a felhasználó szempontjából. Terveink között azonban a szakmunkás olvastatás, a szocialista brigádokkal való kapcsolatok ápolása és továbbfejlesztése is szerepel. Így a 2.2-en belül még a 2.23 típus is előtérbe kerül. Ugyanakkor a szocialista brigádok között olyanok is vannak, amelyek még nem ismerik tájékoztatási szolgáltatásunkat, annak széles szakirodalmi bázisát, használatát. A különböző aktuális feladatok egyeztetéséből kialakul a végleges kép; a 2.12, 2.21 és a 2.23 típusokat kell közös nevezőre hozni. Nézzük meg e három pont alatt említett javaslatokat:

2.23 "A Kerpely Antal szoc.brigád ujitásai szakirodalom segítségével"

2.21 "Az ujitás és a szakirodalom"

2.12 "Dokumentációs osztályunk tájékoztatási rendszere".

A három ötletből és a "Kerpely Antal" brigáddal történt eredményes megbeszélés után már kialakult a szintézis:

"A Csepel Autógyár Műszaki Tájékoztató és Propaganda osztálya

bemutatja új tájékoztatási rendszerét és annak gazdasági hatását, a "Kerpely Antal" szoc.brigád újításain keresztül".

Helykiválasztás

A téma ismeretében már elképzeléseink vannak a kiállítás nagyságrendjéről, helyigénységről, de arról is, hogy az adott kiállítás vállalatunk melyik adott pontján érheti el legjobban a kívánt hatást. Esetünkben egy-egy üzemrész nem alkalmas, mivel dolgozóink ritka esetben keresik fel a másik üzemrészt, így a széleskörű nyilvánosság nincsen biztosítva. Az igazgatósági épület nem alkalmas, hiszen a kiállítás főleg a fizikai brigádokhoz szól. Adva van a Művelődési Ház, hiszen a fizikai brigádok kulturális vagy önképzési vállalásaik keretében gyakran felkeresik, így tehát a legalkalmasabb az ottani üvegfolysó, amely jó világítása, forgalmassága, nagysága és tárlók /esetleg tablók/ jó elhelyezhetősége miatt is megfelelő. A helykiválasztás nem mindig és nem mindenhol ilyen egyszerű. Ha nincsen központi helyünk, akkor 1. vagy magunknak kell kialakítani azt, vagy 2. egyidőben /nagyüzem esetén/ több helyen kell kiállítást rendeznünk, vagy 3. kiállításunkkal vándorolni kell. Az első esetben elképzelhető egy üzemi ebédlő, egy előcsarnok, egy nyitott ajtós tanácsterem stb. Ez esetben virágokkal, szőnyegekkel, színfoltokkal, plakátokkal, fényhatásokkal kell a kiállításra alkalmas teret, teremrészt lehatárolni, a kellő atmoszférát megteremtteni és a figyelmet felkelteni. A második lehetőséget akkor alkalmazzuk, amikor meghatározott időn belül /pl. Műszaki Könyvhét/ kell mindenkinek bemutatni a témát. Ilyenkor magától kínálkozik, hogy minden üzemrésznek egy gondolatot belül azt adjuk, ami érdekli. A harmadik esetben arra kell vigyáznunk, hogy tárlóink és tablóink könnyen szállíthatók, és más-más tériadottságokban is elhelyezhetők legyenek.

Berendezés és dekoráció

Berendezésünket és a dekorációt az első kísérletezéseknél lehetőleg az üzemben belül szerezzük be, vagy alítsuk elő. Kiállításaink tartalma és sikere fog majd hatásos hivatkozással

szolgálni arra, hogy vállalatunk vezetését kisebb-nagyobb áldozatokra kérhessük, modern tárlók, állványok, dobogók, dekorációs anyagok beszerzését, vagy később a Magyar Hírdető vagy a Képzőművészeti Alaptól szakemberek, grafikusok bekapcsolását illetően. Új beszerzéseinknél feltétlenül forduljunk szakemberekhez, belső tervezőkhöz vagy szakirodalomhoz, hogy saját ítéletünket, ízlésünket, gyakorlati megfontolásainkat ellenőrizhessük. Erre feltétlenül sor kerül, mert a kiállításokkal szemben az esztétikai igény minden újabb kiállítással emelkedik. Kezdetnek azonban elégedjünk meg azzal, ami van és színvonalas kiállítások, tárlatok látogatásából leszűrte tapasztalatokból igyekezzünk a keveset úgy elrendezni, álcázni, színezní és világítani, hogy a legtöbbet mutassa.

Példánkban a helyhez kötöttséget választottuk és így a Művelődési Ház fémtárlói állnak rendelkezésünkre, amelyek élénk színű fémcső és -lemezkombinációk, és jól illeszkednek a kiállítási folyosó üveg, természetes és műanyag architektúrájába. A dekorációs anyagok megválasztásánál mindenekelőtt a korszerűsége törekedünk. Gondoljunk arra, hogy nemcsak a kiállítás tartalmával, de kivitelezésével is nevelünk akkor is, ha a dekoráció csak másodrendű szerepet tölt be kiállításunkon. Ugyanakkor számoljunk azzal, hogy különböző izlésű látogatókat szolgálunk ki. A dekoráció legyen egyszerű, giccsmentes, színes, játékos, könnyű szerkezetű /nem butor/, izléses, ne nyomja el az anyagot, hanem hívja fel rá a figyelmet kellemes kontrasztjaival, modernségével és nem bántó absztrahálásával. A papír, fa, üveg, műanyag és textiliák, valamint az ügyes szinkontrasztok és fényhatások alkalmazását, a korszerű betűtipusokat elleshetjük, mint említettem, kiállításokon, de kirakatokból is.

Forgatókönyv

A kiállítás elhelyezésére, tartalmi elemekre, szövegére, dekorációjára vonatkozó elképzeléseinket és az intézkedési tervet a forgatókönyv foglalja magában. Rajzos és szöveges része pontos utmutatásul kell szolgálgjon a kivitelezéshez.

Rajzos részét a hely által predesztinált szakaszokra bontva leporcello-szerűen készítjük el legalább 1:10, de inkább 1:5 méretarányban. Amennyiben két dimenzióban /tárlókban és falon/ dolgozunk, akkor két rajz /alap- és homlokzati rajz/ készüljön.

A szöveges rész minden esetben két részt foglal magában. Az egyik már a kiállítás szövegezése, míg a másik az intézkedési terv, ahol a kiállítási darabok, anyagok, színek, elrendezés, betűtipusok, világítás stb. meghatározása történik. Ezek alapján a kivitelezés már mechanikus munka. Nem tülzok, amikor itt a könyvtáros számára legnehezebb részhez írtunk el. Ezzel nem becsülöm le a könyvtáros képességeit, hiszen a könyvtári propaganda munka elvi részét már a könyvtárosi képességek körébe utaltam. Itt azonban már túllépünk azon a határon, amelyet a könyvtárostól, a dokumentalistától, vagy akár a nálunk még kevés tapasztalattal rendelkező, munkakörét még nem körülhatárolt propagandistától elvárhatunk. Ha a kiállítás előkészítésében a nevelési feladatokat megoldottuk, vagyis olyan értelmi és érzelmi mozzanatokot remélünk majd felidézni azokban, akiknek kiállításunk szól, hogy elhatározásaikat az általunk felidézett pozitív irányba indítják el, akkor is még mindent leronthatunk egy olyan "tálalással", ami nem veszi figyelembe az izlésbeli, esztétikai igényeket, különbözőségeket, az elrendezés áttekinthetőségét, a színek szerepét, a világítás hatását, a dekoráció, a grafika összhangját, egy szóval azt a hatást, amely a figyelmet felkelti, a kedvező véleményt kialakítja és meggyőzően indikálja azt a gondolatátvitelt, kiváltja azt a szükségérzetet, amit felidézni eredeti szándékunk volt.

Végül bemutatom egy közelmúltban rendezett szerény kiállításunk un. forgatókönyvét.

Forgatókönyv

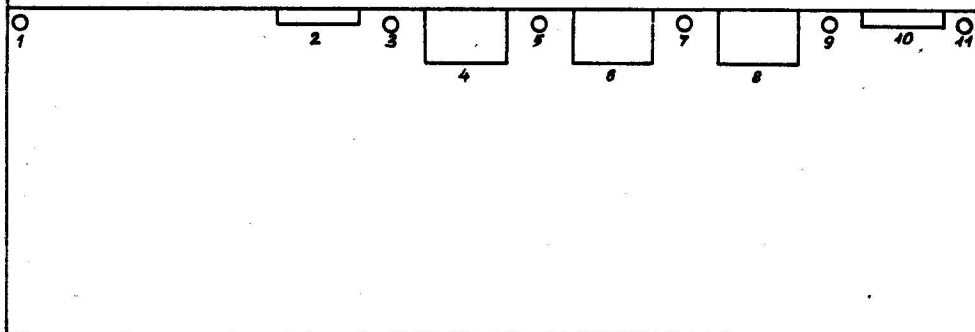
az 1963. április 10-20-ig rendezett kiállításhoz

Téma: A műszaki fejlesztéshez, ujitási feladattervekhez nyújtott tájékoztatási rendszerünk bemutatása, egyben annak gazdasági kihatása.

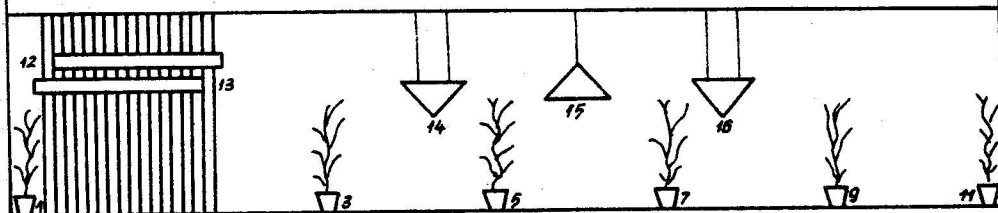
Cím: "A Csepel Autógyár Műszaki Tájékoztató és Propaganda Osztálya bemutatja új tájékoztató rendszerét és annak gazdasági hatását a "Kerpely Antal" szocialista brigád ujitásain keresztül".

Hely: Művelődési Ház déli folyosója és az ablaksorral szembe-ni fal. Mérete: 12 x 4 m alapterület, 12 x 2,60 m hom-lokzat.

Alaprajz

Homlokzati rajz

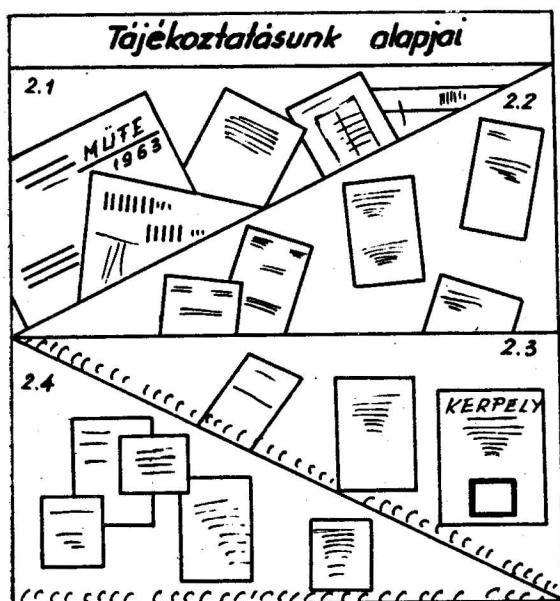

Kivitelezés: Az alap és homlokzati rajzokban elrendezett darabok jellege, mérete, szerepe, berendezése:

1. Virág cserépben /csak örökzöld, nagylevelű, nem futó szobai növény;
2. Álló tárló 100 x 100 cm + lábazat. A tárló felső részén lévő feliratnak szánt helyre /100 x 10 cm/ a következő felirat:

"Tájékoztatásunk alapjai"

/Betűrajzolónak utasítás: következetesen használja végig az "optima antiqua" típust különböző nagyságban. Magyar Grafika. 1962. 5.sz. 347. oldal./

A tárlót kibélelni négy mezőre osztott festett /narancssárga és buzakék váltakozva/ papírlemezekkel, alábbi vázlat szerint.

- 2.1 mezőben /b.kék/ montázsszerűen elhelyezni a MŰFE nyomtatványokat /az elválasztóvonalnál vágni/. Kitöltve /fiktív/.

Felirat átírással vagy a határvonalra.

"A műszaki fejlesztési tervek kiemelt pontjai"

- 2.2 mezőben /n.sárga/ tájékoztatást kérő levelek montázsa /eredeti levelek/. Felirat: "A különböző részlegek igényei".

- 2.3 mezőben /b.kék/ 4-5 szocialista brigáddal kötött szerződés, köztük kiemelve /jobb szélen lebegősen/ a "Kerpely" brigáddal kötött szerződés narancssárga selyemzsinórral keretezve. Külön vörössel keretezve a precíziós öntésre vonatkozó igényük, amely mellett fiktív témaszám /ez a témaszám következetesen alkalmazandó a továbbiakban/.

Felirat: "Szocialista szerződéssel vállalt témák"

2.4 mezőben /n.sárga/ egyéni munkakörökhöz tartozó igénylevelek.

Felirat: "Egyéni igények"

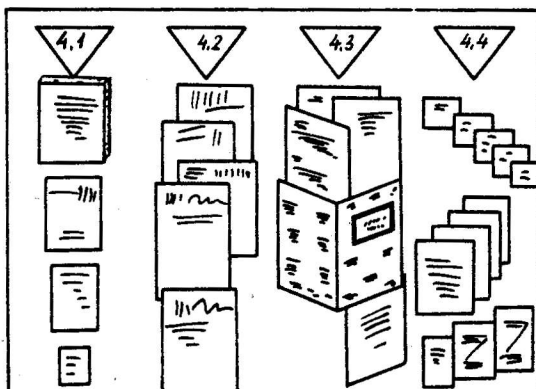
3. Virág /u.a.m. 1./.

4. Fekvő tárló. Méret: 70 x 100 cm.

Kibélelni selejt könyvekkel /hogy az anyagot az üveghez közel hozzuk/ és a rendelkezésre álló kék és rózsaszínű fasciculussal sakktáblaszerűen takarni.

A tárló a tájékoztatás bázisát szemlélteti. /Lásd 14.sz.felirat/.

A berakandó anyag: könyvek, folyóiratok, referáló lapok /magyar és külföldi/, OMKDK szolgáltatásai /figyelőkarton, témafigyelő, bibliográfiák, fordítások/. Egy Műszaki Lapszemlélt ott kinyitni, ahol a precíziós öntésre vonatkozó referátum van, azt bekeretezni vörössel és ráírni a 2.3 alatt említett témaszámot. A kinyitott Műszaki Lapszemlélt lásd a 4.3 mezőben.

A tárlóban lévő 20 cm alapu, egyenlőszárú háromszögekre /amelyek piros, fekete, zöld és sárga kartonból készülnek/ az alábbi feliratok kerülnek:

- 4.1-re "Könyvek"
- 4.2-re "Folyóiratok"
- 4.3-ra "Referálólapok"
- 4.4-re "OMKDK" szolgáltatásai

5. Virág /u.a.m.1./

6. Fekvőtároló. Méret: 70 x 100 cm. Dekoráció u.a.m.4.tárlónál.

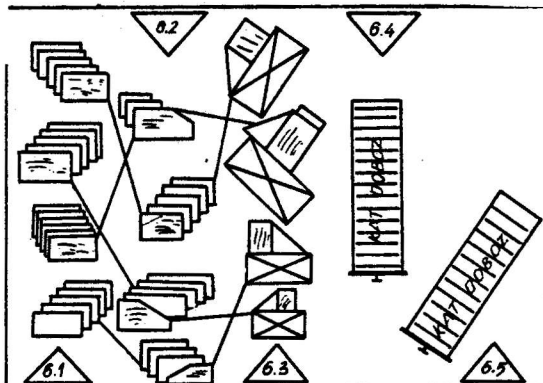
A tárló tájékoztató szolgálatunkat mutatja be vázlatosan. Feliratai: /különböző színű háromszögeken mint a 4. tárlónál/:

- 6.1-re "A különböző dokumentumokból magyarra fordított címfelvételek készülnek"
- 6.2-re "A címfelvételek a tájékoztatóhoz kerülnek, aki a témaszám szerinti elválasztó kartonok mögé helyezi azokat."

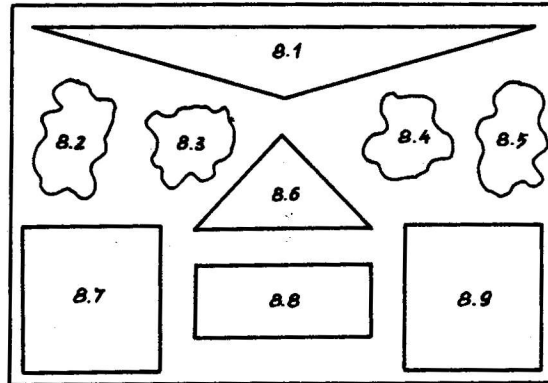
- 6.3-ra "Az összegyűlt címfelvételeket egy másolattal levelezőlapra írjuk és kiküldjük az igénylőkhöz".
- 6.4-re "A másolatok a kölcsönző szolgálathoz kerülnek a felhasználás regisztrálása végett".
- 6.5-re "Az eredeti címfelvételek felhasználás után a tárgyszókatalógusba kerülnek".

7. Virág /u.a.m.l./.

8. Fekvőtárló. Méret: 70 x 100 cm. Dekorráció: rendszertelenül redőzött molinó. Elhelyezés és feliratok az alábbi rajz szerinti különböző című és a rajzzal méretarányos színes papírlemezeken:

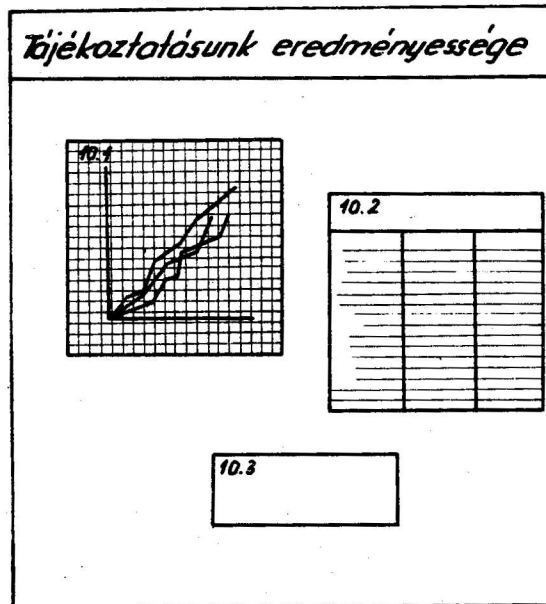
- 8.1-re "A Kerpely Antal szocialista brigád a többi brigádhoz hasonlóan munkájához, ujitásaihoz rendszeresen használja a szakirodalmat".
- 8.2-re /Az ujitott darab/
- 8.3-ra " "
- 8.4-re " "
- 8.5-re " "
- 8.6-ra ".... bemutatott két ujitásukhoz is a Műszaki Könyvtár tájékoztatását használták fel."
- 8.7-re "Csokrok vízzel való kiolvasztása"
- Eddig a kiolvasztás elektromos kemencékben történt. A brigád ujitása folytán a kiolvasztás melegvízzel történik, ami jelentős - kb. évi 300 000 Ft-os - áram- és regieanyag megtakarítást eredményez".
- 8.8-ra /Felragasztandó a brigád köszönő levele/.
- 8.9-re "A darabok eltávolítása a törzsről, töréssel"
- Eddig a darabokat fűrésseléssel távolították el a törzsről. A brigád törési ujitása jelentős normaidő és regieanyag megtakarítást eredményez. A várható éves megtakarítás összege 500 000 Ft. Az ujitók a megtakarítás 8 %-át kapják.

9. Virág /u.a.m.l./.

10. Álló tárló. Méret ugyanaz, mint a 2.számúé. A tárló felső részén lévő, feliratnak szánt helyre /100 x 10 cm/ a következő felirat kerül: "Tájékoztatásunk eredményessége".

A tárlót kibélelni narancssárgára festett papirlemezzel; erre ragasztani az alábbi vázlat szerint /méretarányosan/ a következőkben számozott és megrajzolt táblákat.

- 10.1 Tájékoztatásunk eredményességének grafikus ábrázolása, amely feltünteti a szolgáltatások, a témánövekedés és a felhasználás felfutását. A grafikon hálózata fekete, a témánövekedés zöld, a szolgáltatás kék, és a felhasználás piros színnel legyen ábrázolva. Ezen grafikon felirata a következő legyen:
"Tájékoztatásunk egyre szélesedik".
- 10.2 Ezen tábló a táájékoztatás számszerűségét és hetenkénti ütemes emelkedését mutatja be, felirata: "Tájékoztatásunk számszerű emelkedése".
- 10.3 -ra "Tájékoztatásunk félév alatt 8 500 000 Ft megtakarításához járult hozzá".
11. Virág /u.a.m.l./.
12. Mérete: 150 x 20 cm-es és 0,5 cm vastagságú busakékre festett papírlemez, amelyre a következő felirat kerül:
"A Csepel Autógyár Műszaki Tájékoztató és Propaganda osztálya bemutatja új tájékoztató rendszerét és"
/A felirat narancssárga betűvel./
13. Mérete: 150 x 20 cm-es és 0,5 cm vastagságú narancssárgára festett papírlemez, amelyre a következő felirat kerül:
"annak gazdasági hatását a Kerpely Antal szocialista brigád ujitásain keresztül".
A két felirat sűrű fekete selyemzsinórból készült hálóval kerül felfüggesztésre, kb. 150 cm magasságban /horizontvonal/. Felül a folyosón végigvonuló képakasztó rud, alul pedig odaerősített és a fal színére festett lécszolgálati erősítés. A lemezeken a selyemzsinór lyukasztatással menjen keresztül.
14. 60 cm-es egyenlő oldalú háromszög 0,5 cm-es citromsárgára festett papírlemezről, amely semleges színű vékony dróton lóg le a 4. tárló fölé. Felirata: "Tájékoztatásunk bázisa".
/Betűszín: fekete./
15. A 14-hez hasonló háromszög feketére festve, a következő citromsárga felirattal, szögével felfelé lógatva: "A tájékoztatás menete".
16. A 14. és 15.-hez hasonló háromszög a 14. szerint felakasztva /lásd homlokzati rajzot/, vöröstre festve, a következő fekete betűs felirattal: "A tájékoztatás felhasználása".

Anyagigény

1. A tárlókban elhelyezett és a falakra függesztett feliratok

lemezei könyvkötészetből méretre szabva.

2. 60 méter fekete selyemzsinór 12. és 13. felfüggesztésére. 10 méter vékony rézdrót 14., 15. és 16. felfüggesztéséhez.
3. 3 méter molinó kölcsönzése dekorációs osztálytól.
4. MŰFE nyomtatványok kérése Műszaki Fejlesztéstől.
5. 6 cserép virág /1. szerint/ kertészettől kölcsön.
6. Kerpely brigádtól 8.2 - 8.5 anyagok kölcsön.
7. Egyéb anyagok forgatókönyv alapján könyvtárból szedhetők össze.

Szerszámok és segédanyagok:

Kalapács,
harapófogó,
olló,
gombostű,
vonalzó,
ragasztó,
rajzszeg,
szögek,
festékek,
stb. /szükséglet szerint/.

Ütemezés:

1. lemezek megrendelése könyvkötészettől: ápr.1.
2. feliratok rendelése dekorációtól: ápr.5.
3. virágrendelés kertészettől: ápr.8.
4. anyagösszeállítás könyvtárban: ápr.8.
5. kivitelezés: ápr.9.
6. kiállítás szétszedése: ápr.21.

Felelős:

N.N. propagandista".

A kiállítás propagálása

Plakátok, hangos bemondó, vállalati ujság, irányjelzők igénybevételén kívül szervezzünk kollektív látogatásokat /szocialista brigádok, üzemegységek/ a kiállításra és ne hagyjuk magukra a látogatókat. Referenstünk adjon felvilágosításokat, vezesse az érdeklődőket, gyűjtsön olvasókat, szervezzen tájékoztatást, igénylőket. Itt magnót is használhatunk.

Kiállításunk megnyitását tegyük ünnepélyessé, sokszoroztsunk meghívókat /lehetőleg névtelent és névreszólót is/, és a megnyitást bizzuk tekintélynek örvendő szakemberre.

Pektessünk fel olyan vendégkönyvet, amelynek előszavában tanácsot, kritikát kérünk és azokat fogadjuk meg.

A kiállítási propagandát folytassuk a nyitvatartás egész ideje alatt.

Általános irányelvek

Törekedjünk az újszerűre, a szokatlanra és mindig az aktuálisra.

Minden kiállításunk más legyen témában, méretezésében, grafikájában.

Mindig emeljünk ki valamit, ami új, ragadjuk meg a szemet, a szépérzékét.

A kiállítás területét tisztítsuk meg minden, a figyelmet másra terelő holmitól.

Kiállításunk ne legyen raktár. A figyelmet szabadon hagyott terekkel is fel lehet kelteni.

Világításunk árnyékmentes legyen és ne látogatóra világítson.

Szövegeink rövidek és sokatmondóak legyenek.

Kérjünk tanácsot szakemberektől és jóízű emberektől.

Ezt az utmutatást bátorításnak, gondolatébresztőnek és beszámolónak szántuk eddigi gyakorlatunkról. Természetesen sem teljes, sem szakszerű nem lehet. E terület taglalására inkább az készített, hogy könyvtárosaink kritikáiból, hozzászólásaiból tanulva, ezzel is színvonalasabbá tehesük a műszaki tájékoztató- és propaganda-munka egy hatékony és érdekes eszközét.

0
0 0

IRODALOM

- A KIRAKAT. Árurendezési és dekorációs kézikönyv.- Szerk.: GÁBOR Béla
Bp. 1957. Kösgazd. és Jogi K. 310 p.
- MEVISSEN, Werner: Büchereibau. Public Library Building.- Essen, 1958.
Verlag Ernst Heyer. 260 p.
- OSBORN, E.C.: Manual of travelling exhibitions.- Paris. /1953/.
UNESCO 112 p.
- PAP János: Hogyan készítsünk kiállításokat.- MKT, 1955. 7.sz. 42-49.p.
- POLZOVICS Iván: Bevezetés a szakirodalmi dokumentációba.- Bp. 1962.
OMKDK 450 p.
- SALLAI István - SEBESTYÉN Géza: A könyvtáros kézikönyve.- Bp. 1956.
"Művelt Nép". 576 p.
- Polyóiratok:
DWF Dokumentation-Fachbibliothek-Werksbücherei. /Hannover/.
Farbe und Raum /Berlin/
Magyar Grafika /Bp./
Neue Werbung /Berlin/

.. □ ..

Хеди Нандор: О планировке документационных выставок на заводе

Один из основных задач организующихся теперь заводских технических пропагандистских контор планировка документационных выставок. Управляющий пропагандистской конторой Автозавода Чепеля излагает относящееся к этому начальной практик. Проведёт на разграничениитипов выставок, излагает их цель и способ выбора темы. Даёт хорошее указание на постановочное применение простых средств. Наконец пишет сценарий одной устроенной выставки. К эффектному средству начинающей технической пропагандистской деятельности имеет интерес этот простой практический совет и стимулирование. Тема показанной выставки оказалась хорошим пропагандистским средством в использовании специальной, современной литературы.